



**НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ**  
**СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА**  
**ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ПОСЛОВАЊЕМ**  
**ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА**

## **СЕКТОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА У СРБИЈИ**

**Извештај за друго тромесечје 2014.**

Август 2014.

---

**Садржај:**

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| 1. Учесници на тржишту .....                              | 2  |
| 1.1. Број давалаца лизинга .....                          | 2  |
| 1.2. Број запослених .....                                | 2  |
| 1.3. Власничка структура .....                            | 3  |
| 2. Билансна структура .....                               | 4  |
| 2.1. Биланс стања .....                                   | 4  |
| 2.2. Однос билансних сума давалаца лизинга и банака ..... | 7  |
| 2.3. Тржишно учешће .....                                 | 8  |
| 2.4. Биланс успеха .....                                  | 9  |
| 3. Структура пласмана и квалитет активе .....             | 11 |
| 3.1. Примаоци лизинга .....                               | 11 |
| 3.2. Предмет финансирања .....                            | 12 |
| 3.3. Секторска структура .....                            | 13 |
| 3.4. Квалитет активе .....                                | 14 |
| 4. Показатељи пословања .....                             | 15 |
| 5. Извори финансирања .....                               | 16 |

## 1. Учесници на тржишту

### 1.1. Број давалаца лизинга

На крају другог тромесечја 2014. године, у сектору финансијског лизинга у Републици Србији пословали су следећи даваоци лизинга:

- |                                           |                                             |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------|
| 1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd       | 9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd       |
| 2. ERB Leasing a.d. Beograd               | 10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd        |
| 3. Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd | 11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd       |
| 4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd          | 12. S-Leasing d.o.o. Beograd                |
| 5. LIPAKS d.o.o. Beograd                  | 13. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd         |
| 6. NBG Lizing d.o.o. Beograd              | 14. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd |
| 7. NLB Leasing d.o.o. Beograd             | 15. VB Leasing d.o.o. Beograd               |
| 8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd         | 16. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd |

### 1.2. Број запослених

Укупан број запослених у сектору финансијског лизинга се до 2009. повећавао, да би потом почео да се смањује, што се наставило и у 2010. години. У 2011. број запослених је варирао у распону од 471 до 485 и на крају године је износио 482. У 2012. број запослених се поново смањивао и на крају године је износио 426. Током 2013. број запослених се повећао и износио 435, као и на дан 30. јуна 2014. године. Просечан број запослених по једном даваоцу лизинга је на крају другог тромесечја 2014. године износио око 27.

Преглед броја запослених у сектору финансијског лизинга по годинама приказан је у Табели 1.

**Табела 1 – Број запослених у сектору финансијског лизинга**

| Датум         | Број запослених |
|---------------|-----------------|
| 31. 12. 2008. | 516             |
| 31. 12. 2009. | 489             |
| 31. 12. 2010. | 476             |
| 31. 12. 2011. | 482             |
| 31. 12. 2012. | 426             |
| 31. 12. 2013. | 435             |
| 30. 6. 2014.  | 435             |

Извор: Народна банка Србије.

### 1.3. Власничка структура

#### *Домаће vs. страни власништво*

- Укупно девет давалаца лизинга је у 100% или већинском власништву страних правних лица.
- У 100% или већинском власништву домаћих лица је шест давалаца лизинга (од чега пет у власништву домаћих банака са страним капиталом).
- У власништву домаће банке са страним капиталом и страног правног лица, са по 50% учешћа у капиталу, налази се један давалац лизинга.

#### *Финансијски vs. нефинансијски сектор*

- Оснивачи 14 давалаца лизинга су банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције, с тим да је *Porsche Bank AG, Salzburg, Austrija*, оснивач *Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd*, специјализована за услуге финансирања производа из продајног програма *Porsche* групе.
- Оснивачи два даваоца лизинга (*LIPAKS d.o.o. Beograd* и *Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd*) не припадају финансијском сектору.

Преглед власничке структуре давалаца лизинга дат је у Табели 2.

| Табела 2 – Преглед власничке структуре давалаца лизинга |                                        |                                                                                                                        |                                |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Р. бр.                                                  | Давалац лизинга                        | Власник                                                                                                                | % власништва                   |
| 1.                                                      | CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd       | Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad                                                                             | 100                            |
| 2.                                                      | ERB Leasing a.d. Beograd               | EFG New Europe Holding b.v., Amsterdam, Holandija<br>EFG Eurobank Ergasias s.a., Atina, Grčka<br>Eurobank a.d. Beograd | 48,63<br>25,81<br>25,56        |
| 3.                                                      | Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd | HETA Asset Resolution GmbH, Klagenfurt, Austrija                                                                       | 100                            |
| 4.                                                      | Intesa Leasing d.o.o. Beograd          | Banca Intesa a.d. Beograd                                                                                              | 100                            |
| 5.                                                      | LIPAKS d.o.o. Beograd                  | Мирко Жежељ<br>Зоран Танасић<br>Сандра Џодић<br>Милорад Милић                                                          | 48,19<br>48,19<br>3,11<br>0,51 |
| 6.                                                      | NBG Lizing d.o.o. Beograd              | National bank of Greece s.a. Atina, Grčka                                                                              | 100                            |
| 7.                                                      | NLB Leasing d.o.o. Beograd             | Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Slovenija                                                                      | 100                            |
| 8.                                                      | Piraeus Leasing d.o.o. Beograd         | Piraeus Bank s.a. Atina, Grčka<br>Piraeus Bank a.d. Beograd                                                            | 51,00<br>49,00                 |
| 9.                                                      | Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd     | Porsche Bank AG, Salzburg, Austrija                                                                                    | 100                            |

Табела 2 – Преглед власничке структуре давалаца лизинга

| Р. бр. Давалац лизинга                      | Власник                                                                                                                                     | %<br>власништва |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd        | ProCredit Bank a.d. Beograd                                                                                                                 | 100             |
| 11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd       | Raiffeisen banka a.d. Beograd<br>Raiffeisenbank – Leasing International GmbH,<br>Beč, Austrija                                              | 50<br>50        |
| 12. S-Leasing d.o.o. Beograd                | Steiermarkische Bank und Sparkassen<br>Aktiengesellschaft, Grac, Austrija<br>Erste Bank a.d. Novi Sad                                       | 25<br>75        |
| 13. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd         | Societe Generale Banka Srbija a.d. Beograd                                                                                                  | 100             |
| 14. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd | UniCredit Leasing S.P.A, Bolonja, Italija                                                                                                   | 100             |
| 15. VB Leasing d.o.o. Beograd               | VB-Leasing International Holding GmbH,<br>Beč, Austrija                                                                                     | 100             |
| 16. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd | Istrabenz D.D. Koper, Slovenija<br>АД за холдинг, консалтинг и менаџмент послове<br>Група Застава возила, Крагујевац – у<br>реструктурирању | 95,2<br>4,8     |

Извор: Народна банка Србије.

## 2. Билансна структура

### 2.1. Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца лизинга је на дан 30. јуна 2014. године износила 64,5 милијарди динара, што је у односу на 31. децембар 2013. (када је износила 67,5 милијарди динара) мање за 4,4%. Највећи део билансне активе давалаца лизинга односио се на средства индексирана валутном клаузулом (88,8%), а највећи део билансне пасиве давалаца лизинга на обавезе у страниј валути (79,8%).

У укупној билансној активи давалаца лизинга, најзначајније учешће имала су потраживања по основу финансијског лизинга, која су се са 79,9% на крају 2013. повећала на 85,2% на крају другог тромесечја 2014. године, док се номинални износ ових потраживања повећао за 2,0%.

У односу на 2013. годину, обртна имовина давалаца лизинга је мања за 31,3% због смањења позиција готовина и готовински еквиваленти за 54,2% и краткорочна финансијска средства за 31,9%. Учешће позиције готовина и готовински еквиваленти у укупној билансној активи се смањило са 5,3% (у 2013. години) на 2,6% на крају другог тромесечја 2014. године, а учешће позиције

краткорочна финансијска средства са 9,2% (у 2013. години) на 6,5%. Учешће позиције остала обртна имовина и одложена пореска средства се минимално смањило са 2,8% (у 2013. години) на 2,6%.

На крају другог тромесечја 2014. године, капитал свих давалаца лизинга износио је 6,4 милијарде динара, што је у односу на крај 2013. године, када је износио 6,0 милијарди динара, више за 6,2%. На раст капитала утицао је пре свега раст основног капитала. Учешће капитала у укупној билансној пасиви се на дан 30. јуна 2014. године повећало са 8,9% (у 2013. години) на 9,8%.

У укупној билансној пасиви давалаца лизинга, на дан 30. јуна 2014. године, највеће учешће имале су дугорочне обавезе од 84,1%, које су се у односу на 2013. годину смањиле за 3,0%. Учешће дугорочних кредита из иностранства у укупној билансној пасиви повећало се са 79,2% (у 2013. години) на 79,4%, а учешће дугорочних кредита у земљи са 3,7% (у 2013. години) на 4,7%.

Учешће краткорочних обавеза у укупној билансној пасиви се, на дан 30. јуна 2014. године, смањило са 7,4% (у 2013. години) на 5,3%. У тој позицији, на краткорочне кредите у земљи односило се 3,1% укупне билансне пасиве (5,6% у 2013. години), затим на категорију остале обавезе и одложене пореске обавезе 1,4% укупне билансне пасиве (као и у 2013. години) и на позицију обавезе из финансијског лизинга 0,7% (0,3% у 2013. години).

Збирни биланс стања свих давалаца лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2013. године и 30. јуна 2014. године, дат је у Табели 3.

| Табела 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга<br>(у хиљадама RSD) |                                                 |                   |              |                   |              |                                  |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|----------------------------------|
| Редни<br>број                                                            | ПОЗИЦИЈА                                        | 31.12.2013.       |              | 30.6.2014.        |              | % раста<br>30.6.14/<br>31.12.13. |
|                                                                          |                                                 | Износ             | %            | Износ             | %            |                                  |
| <b>АКТИВА</b>                                                            |                                                 | <b>67.462.430</b> | <b>100,0</b> | <b>64.496.260</b> | <b>100,0</b> | <b>-4,4</b>                      |
| <b>1.</b>                                                                | <b>СТАЛНА ИМОВИНА</b>                           | <b>54.584.448</b> | <b>80,9</b>  | <b>55.650.588</b> | <b>86,2</b>  | <b>2,0</b>                       |
| 1.1.                                                                     | Некретнине, постројења и опрема                 | 451.746           | 0,7          | 475.157           | 0,7          | 5,2                              |
| 1.2.                                                                     | Потраживања по основу финансијског лизинга      | 53.894.829        | 79,9         | 54.982.328        | 85,2         | 2,0                              |
| 1.3.                                                                     | Дугорочна финансијска средства                  | 100.753           | 0,1          | 72.727            | 0,1          | -27,8                            |
| 1.4.                                                                     | Остала стална имовина                           | 137.120           | 0,2          | 120.376           | 0,2          | -12,2                            |
| <b>2.</b>                                                                | <b>ОБРТНА ИМОВИНА</b>                           | <b>12.877.982</b> | <b>19,1</b>  | <b>8.845.672</b>  | <b>13,8</b>  | <b>-31,3</b>                     |
| 2.1.                                                                     | Готовина и готовински еквиваленти               | 3.599.928         | 5,3          | 1.649.767         | 2,6          | -54,2                            |
| 2.2.                                                                     | Краткорочна потраживања из финансијског лизинга | 687.299           | 1,0          | 771.914           | 1,2          | 12,3                             |
| 2.3.                                                                     | Краткорочна финансијска средства                | 6.175.668         | 9,2          | 4.203.739         | 6,5          | -31,9                            |

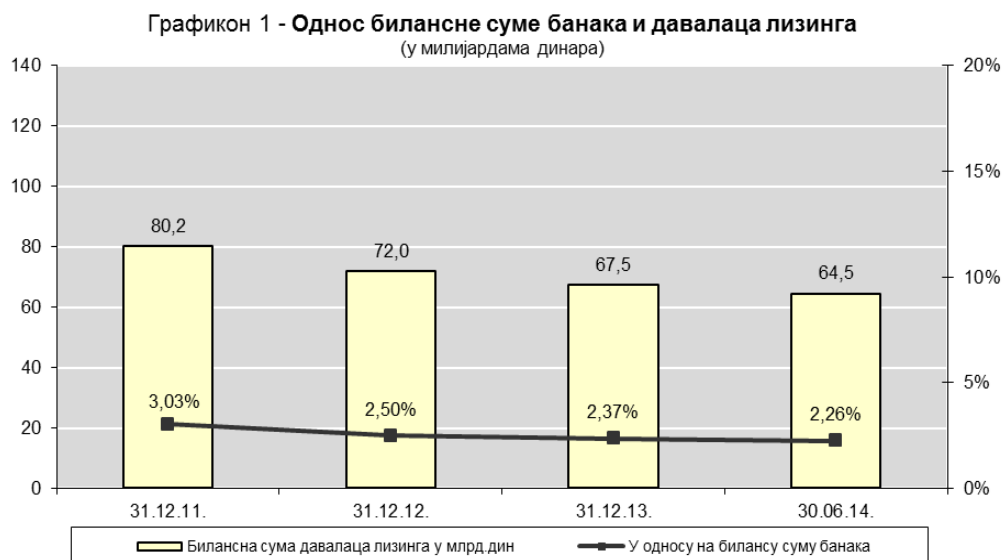
Табела 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга  
(у хиљадама RSD)

| Редни број    | ПОЗИЦИЈА                                                | 31.12.2013.       |              | 30.6.2014.        |              | % раста<br>30.6.14/<br>31.12.13. |
|---------------|---------------------------------------------------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|----------------------------------|
|               |                                                         | Износ             | %            | Износ             | %            |                                  |
| 2.4.          | Остала краткорочна потраживања                          | 515.468           | 0,8          | 568.262           | 0,9          | 10,2                             |
| 2.5.          | Остала обртна имовина и одложена пореска средства       | 1.899.619         | 2,8          | 1.651.990         | 2,6          | -13,0                            |
| <b>ПАСИВА</b> |                                                         | <b>67.462.430</b> | <b>100,0</b> | <b>64.496.260</b> | <b>100,0</b> | <b>-4,4</b>                      |
| <b>1.</b>     | <b>КАПИТАЛ</b>                                          | <b>5.983.508</b>  | <b>8,9</b>   | <b>6.353.430</b>  | <b>9,8</b>   | <b>6,2</b>                       |
| 1.1.          | Основни капитал                                         | 5.091.377         | 7,5          | 5.665.895         | 8,8          | 11,3                             |
| 1.2.          | Резерве                                                 | 1.541.024         | 2,4          | 1.541.024         | 2,4          | 0,0                              |
| 1.3.          | Ревалоризационе резерве                                 | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | -                                |
| 1.4.          | Нето нереализовани добици / губици                      | 2789              | 0,0          | 3102              | 0,0          | 11,2                             |
| 1.5.          | Нераспоређена добит                                     | 2.898.548         | 4,3          | 2.922.965         | 4,5          | 0,8                              |
| 1.6.          | Губитак                                                 | 3.550.230         | 5,3          | 3.779.556         | 5,9          | 6,5                              |
| 1.7.          | Стечене сопствене акције и сопствени удели              | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | -                                |
| <b>2.</b>     | <b>ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ</b>                  | <b>56.497.447</b> | <b>83,7</b>  | <b>54.788.292</b> | <b>84,9</b>  | <b>-3,0</b>                      |
| 2.1.          | Дугорочна резервисања                                   | 525.218           | 0,8          | 515.961           | 0,8          | -1,8                             |
| 2.2.          | Дугорочне обавезе                                       | 55.972.229        | 82,9         | 54.272.331        | 84,1         | -3,0                             |
| 2.2.1.        | Дугорочни кредити у земљи                               | 2.523.665         | 3,7          | 3.044.526         | 4,7          | 20,6                             |
| 2.2.2.        | Дугорочни кредити у иностранству                        | 53.437.100        | 79,2         | 51.216.226        | 79,4         | -4,2                             |
| 2.2.3.        | Остале дугорочне обавезе                                | 11.464            | 0,0          | 11.579            | 0,0          | 1,0                              |
| <b>3.</b>     | <b>КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ</b>                              | <b>4.981.475</b>  | <b>7,4</b>   | <b>3.354.538</b>  | <b>5,3</b>   | <b>-32,7</b>                     |
| 3.1.          | Краткорочне финансијске обавезе                         | 3.814.070         | 5,7          | 2.032.904         | 3,2          | -46,7                            |
| 3.1.1.        | Краткорочни кредити у земљи                             | 3.761.084         | 5,6          | 1.981.099         | 3,1          | -47,3                            |
| 3.1.2.        | Краткорочни кредити у иностранству                      | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | -                                |
| 3.1.3.        | Обавезе по основу камата и осталих трошкова финансирања | 52.986            | 0,1          | 51.805            | 0,1          | -2,2                             |
| 3.2.          | Обавезе из финансијског лизинга                         | 216.204           | 0,3          | 442.850           | 0,7          | 104,8                            |
| 3.3.          | Остале обавезе и одложене пореске обавезе               | 951.201           | 1,4          | 878.784           | 1,4          | -7,6                             |

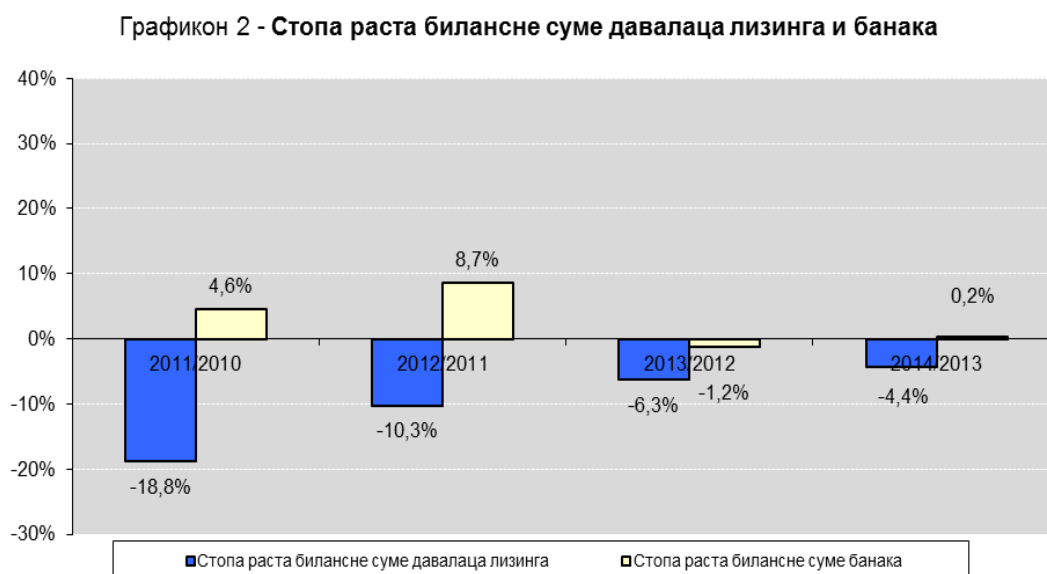
Извор: Народна банка Србије.

## 2.2. Однос билансних сума давалаца лизинга и банака

Даваоци лизинга су на дан 30. јуна 2014. године остварили билансну суму у износу од 64,5 милијарди динара, што чини 2,26% билансне суме банкарског сектора (Графикон 1).



Билансна сума давалаца лизинга је на дан 30. јуна 2014. године, у односу на 31. децембар 2013. године, смањена за 4,4%, док је билансна сума банкарског сектора повећана за 0,2% (Графикон 2).



## 2.3. Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције између давалаца лизинга, поред појединачног и укупног тржишног учешћа према висини билансне активе, извршен је и обрачун Херфиндал–Хиршмановог индекса. Такође, на основу појединачног тржишног учешћа, према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија), утврђен је и ранг према висини тих потраживања.

Табела 4 – Тржишно учешће давалаца лизинга

| Ранг                              | Давалац лизинга                         | Билансна актива (у 000 RSD) | Учешће 2013.  | Кумул. учешће 2013. | Ранг                              | Давалац лизинга                         | Билансна актива (у 000 RSD) | Учешће 2014.  | Кумул. учешће 2014. | Ранг – портфолио 2014. |
|-----------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|---------------|---------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|---------------|---------------------|------------------------|
| 1.                                | Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd  | 10.011.101                  | 14,8%         | 14,8%               | 1.                                | Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd  | 9.563.079                   | 14,8%         | 14,8%               | 1                      |
| 2.                                | Intesa Leasing d.o.o. Beograd           | 9.072.348                   | 13,5%         | 28,3%               | 2.                                | Intesa Leasing d.o.o. Beograd           | 7.987.740                   | 12,4%         | 27,2%               | 4                      |
| 3.                                | UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd | 7.775.523                   | 11,5%         | 39,8%               | 3.                                | UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd | 6.714.586                   | 10,4%         | 37,6%               | 2                      |
| 4.                                | VB Leasing d.o.o. Beograd               | 5.498.867                   | 8,2%          | 48,0%               | 4.                                | VB Leasing d.o.o. Beograd               | 5.674.080                   | 8,8%          | 46,4%               | 3                      |
| 5.                                | Sogelease Srbija d.o.o. Beograd         | 5.030.954                   | 7,5%          | 55,4%               | 5.                                | Sogelease Srbija d.o.o. Beograd         | 4.798.750                   | 7,5%          | 53,9%               | 5                      |
| 6.                                | NBG Lizing d.o.o. Beograd               | 4.813.867                   | 7,2%          | 62,6%               | 6.                                | NBG Lizing d.o.o. Beograd               | 4.546.732                   | 7,0%          | 60,9%               | 7                      |
| 7.                                | Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd       | 4.143.510                   | 6,1%          | 68,7%               | 7.                                | Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd       | 4.538.907                   | 7,0%          | 67,9%               | 6                      |
| 8.                                | NLB Leasing d.o.o. Beograd              | 4.095.966                   | 6,1%          | 74,8%               | 8.                                | CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd        | 3.793.013                   | 5,9%          | 73,8%               | 8                      |
| 9.                                | CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd        | 3.767.570                   | 5,6%          | 80,4%               | 9.                                | S-Leasing d.o.o. Beograd                | 3.363.669                   | 5,2%          | 79,0%               | 9                      |
| 10.                               | S-Leasing d.o.o. Beograd                | 3.117.125                   | 4,6%          | 85,0%               | 10.                               | NLB Leasing d.o.o. Beograd              | 2.933.723                   | 4,5%          | 83,5%               | 10                     |
| 11.                               | LIPAKS d.o.o. Beograd                   | 2.201.614                   | 3,2%          | 88,2%               | 11.                               | Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd      | 2.291.339                   | 3,6%          | 87,1%               | 11                     |
| 12.                               | ERB Leasing a.d. Beograd                | 2.148.177                   | 3,2%          | 91,4%               | 12.                               | Piraeus Leasing d.o.o. Beograd          | 2.028.466                   | 3,2%          | 90,3%               | 12                     |
| 13.                               | Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd      | 2.014.730                   | 3,0%          | 94,4%               | 13.                               | LIPAKS d.o.o. Beograd                   | 1.993.627                   | 3,1%          | 93,4%               | 15                     |
| 14.                               | Procredit Leasing d.o.o. Beograd        | 1.703.687                   | 2,5%          | 96,9%               | 14.                               | ERB Leasing a.d. Beograd                | 1.919.847                   | 3,0%          | 96,4%               | 14                     |
| 15.                               | Piraeus Leasing d.o.o. Beograd          | 1.526.427                   | 2,3%          | 99,2%               | 15.                               | Procredit Leasing d.o.o. Beograd        | 1.819.876                   | 2,8%          | 99,2%               | 13                     |
| 16.                               | Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd | 540.964                     | 0,8%          | 100,0%              | 16.                               | Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd | 528.826                     | 0,8%          | 100,0%              | 16                     |
| <b>УКУПНО</b>                     |                                         | <b>67.462.430</b>           | <b>100,0%</b> | <b>-</b>            | <b>УКУПНО</b>                     |                                         | <b>64.496.260</b>           | <b>100,0%</b> | <b>-</b>            |                        |
| <b>Херфиндал–Хиршманов индекс</b> |                                         |                             | <b>875,8</b>  |                     | <b>Херфиндал–Хиршманов индекс</b> |                                         |                             | <b>845,6</b>  |                     |                        |

Извор: Народна банка Србије.

Тржиште финансијског лизинга спада у категорију конкурентског тржишта, што указује и Херфиндал–Хиршманов индекс, који је на дан 30. јуна 2014. износио 845,6.

Као што је приказано у Табели 4, редослед давалаца лизинга по тржишном учешћу према висини билансне активе се на крају другог тромесечја 2014. године није много изменио у односу на крај 2013. године. Првих седам давалаца лизинга је задржало своје позиције, уз смањење укупног тржишног учешћа са 68,7% на 67,9%.

Највећу промену ранга и учешћа на тржишту према висини билансне активе на дан 30. јуна 2014. године, у односу на 2013. годину, имали су следећи даваоци лизинга:

- *NLB Leasing d.o.o. Beograd*, који се са осмог померио на десето место, при чему се тржишно учешће смањило са 6,1% на 4,5%;
- *LIPAKS d.o.o. Beograd*, који се са једанаестог померио на тринаесто место, при чему се тржишно учешће смањило са 3,2% на 3,1%;
- *ERB Leasing a.d. Beograd*, који се са дванаестог померио на четрнаесто место, при чему се тржишно учешће смањило са 3,2% на 3,0%;
- *Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd*, који се са тринаестог померио на једанаесто место, при чему се тржишно учешће повећало са 3,0% на 3,6%;
- *Piraeus Leasing d.o.o. Beograd*, који се са петнаестог померио на дванаесто место, при чему се тржишно учешће повећало са 2,3% на 3,2%.

Највећу разлику у рангу према висини билансне активе и према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија) имали су даваоци лизинга *Intesa Leasing d.o.o. Beograd*, који је према висини портфолија на четвртм, а према висини билансне активе на другом месту, *LIPAKS d.o.o. Beograd*, који је према висини портфолија на петнаестом, а према висини билансне активе на тринаестом месту и *Procredit Leasing d.o.o. Beograd*, који је према висини портфолија на тринаестом, а према висини билансне активе на петнаестом месту.

## 2.4. Биланс успеха

У прва два тромесечја 2014. године, укупан резултат пре опорезивања, на нивоу тржишта финансијског лизинга, био је негативан и износио је 126,8 милиона динара (у 2013. години је такође био негативан и износио је 2,3 милијарде динара). Појединачно посматрано, једанаест давалаца лизинга је остварило позитиван резултат пре опорезивања у износу од 316,9 милиона динара, док је пет давалаца лизинга имало негативан резултат пре опорезивања у износу од 443,7 милиона динара. У посматраном периоду, у односу на 2013.

годину, прерачунато на годишњи ниво, укупни приходи и добици су смањени за 14,9%, а укупни расходи и губици за 38,1%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца лизинга били су приходи од камата по основу финансијског лизинга, чије се учешће у укупним приходима у прва два тромесечја 2014. у односу на 2013. годину, повећало са 74,6% на 76,4%. У структури укупних прихода, у већој мери су учествовали приходи по основу посла финансијског лизинга (приходи у вези са закључењем и реализацијом уговора о финансијском лизингу – обрада захтева за финансирање, префактурисани трошкови, остали трошкови настали у случају неизмирења обавеза прималаца лизинга) са 16,2%, док су нето приходи од осталих камата учествовали са 3,7%, а категорија остали добици и приходи са 3,6%.

У оквиру категорије расхода, највеће учешће имали су расходи камата по основу посла финансијског лизинга, који су у укупним расходима учествовали са 32,2%, а у укупним приходима са 34,1%. Следе трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, чије се учешће у укупним приходима у прва два тромесечја 2014. године, у односу на 2013. годину, повећало са 21,8% на 26,1%. Значајнија позиција у категорији расхода су остали трошкови пословања, који су у укупним приходима учествовали са 21,4%. Трошкови по основу посла финансијског лизинга су у укупним приходима учествовали са 5,8%, а трошкови амортизације и резервисања са 3,0%.

Збирни биланс успеха свих давалаца лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2013. године и 30. јуна 2014. године, дат је у Табели 5.

| Табела 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга<br>(у хиљадама RSD) |                                                            |                    |                       |                    |                       |                              |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------|--------------------|-----------------------|------------------------------|
| Ред-<br>ни<br>број                                                   | ПОЗИЦИЈА                                                   | 1.1 –<br>31.12.13. | % у<br>укуп.<br>прих. | 1. 1 –<br>30.6.14. | % у<br>укуп.<br>прих. | %<br>раста<br>2014/<br>2013. |
| <b>ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b>                       |                                                            |                    |                       |                    |                       |                              |
| ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ                                           |                                                            |                    |                       |                    |                       |                              |
| 1.                                                                   | Приходи од камата по основу финансијског лизинга           | 3.792.423          | 74,6                  | 1.653.482          | 76,4                  | -12,8                        |
| 2.                                                                   | Расходи камата по основу посла финансијског лизинга        | 1.696.768          | 33,4                  | 738.646            | 34,1                  | -12,9                        |
| 3.                                                                   | Приходи по основу посла финансијског лизинга               | 750.570            | 14,8                  | 350.373            | 16,2                  | -6,6                         |
| 4.                                                                   | Трошкови по основу посла финансијског лизинга              | 290.168            | 5,7                   | 126.502            | 5,8                   | -12,8                        |
| <b>1.</b>                                                            | <b>ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ</b>                                   | <b>2.556.057</b>   | <b>50,3</b>           | <b>1.138.707</b>   | <b>52,6</b>           | <b>-10,9</b>                 |
| ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ                                             |                                                            |                    |                       |                    |                       |                              |
| 5.                                                                   | Нето приходи од осталих камата                             | 310.191            | 6,1                   | 79.647             | 3,7                   | -48,6                        |
| 6.                                                                   | Нето расходи од осталих камата                             | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 7.                                                                   | Нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |

Табела 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга  
(у хиљадама RSD)

| Ред-<br>ни<br>број | ПОЗИЦИЈА                                                                                           | 1.1 –<br>31.12.13. | % у<br>укуп.<br>прих. | 1. 1 –<br>30.6.14. | % у<br>укуп.<br>прих. | %<br>раста<br>2014/<br>2013. |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------|--------------------|-----------------------|------------------------------|
| 8.                 | Нето расходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле                                         | 72.586             | 1,4                   | 15.698             | 0,7                   | -56,7                        |
| 9.                 | Нето приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања                       | 3.029              | 0,1                   | 283                | 0,0                   | -81,3                        |
| 10.                | Нето расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања                       | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 11.                | Нето добици по основу продаје и закупа                                                             | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 12.                | Нето губици по основу продаје и закупа                                                             | 87.322             | 1,7                   | 23.455             | 1,1                   | -46,3                        |
| 13.                | Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи                                             | 1.110.839          | 21,8                  | 565.628            | 26,1                  | 1,8                          |
| 14.                | Трошкови амортизације и резервисања                                                                | 610.021            | 12,0                  | 63.960             | 3,0                   | -79,0                        |
| 15.                | Остали трошкови пословања                                                                          | 1.053.884          | 20,7                  | 462.244            | 21,4                  | -12,3                        |
| 16.                | Нето добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава | 15.989             | 0,3                   | 3.050              | 0,1                   | -61,8                        |
| 17.                | Нето губитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 18.                | Нето добитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности                                   | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 19.                | Нето губитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности                                   | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 20.                | Нето приходи од усклађивања вредности имовине                                                      | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 21.                | Нето расходи од усклађивања вредности имовине                                                      | 1.907.815          | 37,5                  | 228.219            | 10,5                  | -76,1                        |
| 22.                | Остали добици и приходи                                                                            | 211.890            | 4,2                   | 77.108             | 3,6                   | -27,2                        |
| 23.                | Остали губици и расходи                                                                            | 571.848            | 11,2                  | 66.352             | 3,1                   | -76,8                        |
| <b>II.</b>         | <b>РЕЗУЛТАТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b>                                                              | <b>-2.317.159</b>  | <b>-45,6</b>          | <b>-126.761</b>    | <b>-5,9</b>           | <b>-89,1</b>                 |
| 24.                | НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА                                                           | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| 25.                | НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА                                                           | 19                 | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -100,0                       |
| <b>III.</b>        | <b>РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА</b>                                                                    | <b>-2.317.178</b>  | <b>-45,6</b>          | <b>-126.761</b>    | <b>-5,9</b>           | <b>-89,1</b>                 |
| 26.                | ПОРЕЗ НА ДОБИТАК                                                                                   |                    |                       |                    |                       |                              |
| 26.1.              | 1. Порески расход периода                                                                          | 95.445             | 1,9                   | 45.182             | 2,1                   | -5,3                         |
| 26.2.              | 2. Одложени порески расходи периода                                                                | 10.720             | 0,2                   | 2.411              | 0,1                   | -55,0                        |
| 26.3.              | 3. Одложени порески приходи периода                                                                | 6.188              | 0,1                   | 0                  | 0,0                   | -100,0                       |
| 27.                | Исплаћена лична примања послодавцу                                                                 | 0                  | 0,0                   | 0                  | 0,0                   | -                            |
| <b>IV.</b>         | <b>НЕТО РЕЗУЛТАТ</b>                                                                               | <b>-2.417.155</b>  | <b>-47,5</b>          | <b>-174.354</b>    | <b>-8,1</b>           | <b>-85,6</b>                 |
| <b>V.</b>          | <b>УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ</b>                                                                     | <b>5.084.092</b>   | <b>100,0</b>          | <b>2.163.943</b>   | <b>100,0</b>          | <b>-14,9</b>                 |
| <b>VI.</b>         | <b>УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ</b>                                                                     | <b>7.401.270</b>   | <b>145,6</b>          | <b>2.290.704</b>   | <b>105,9</b>          | <b>-38,1</b>                 |

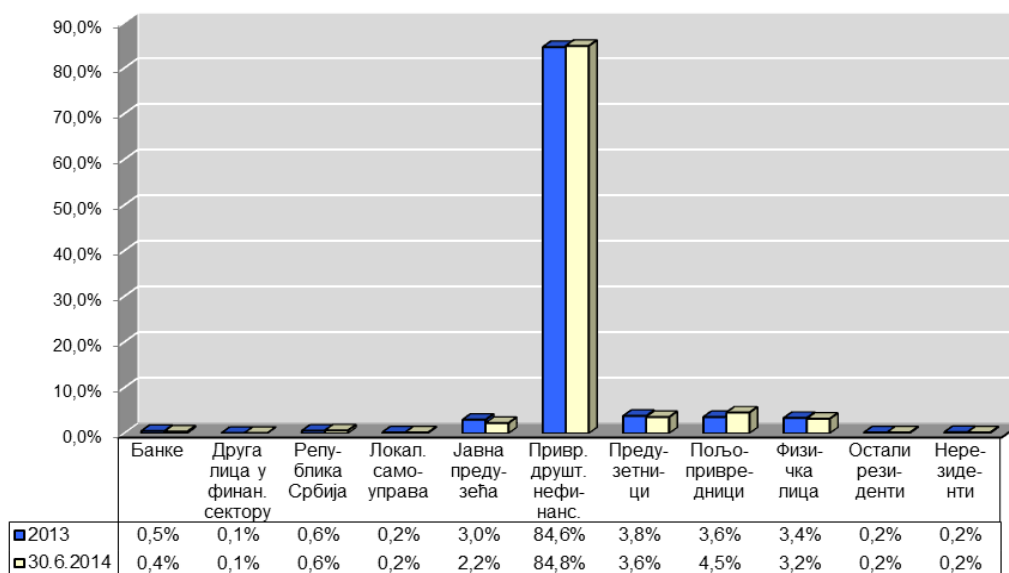
Извор: Народна банка Србије.

### 3. Структура пласмана и квалитет активе

#### 3.1. Примаоци лизинга

На крају другог тромесечја 2014. године, као и на крају 2013. године, структуру пласмана према примаоцу лизинга (Графикон 3) карактерисало је високо учешће пласмана по основу финансијског лизинга одобрених привредним друштвима која не припадају финансијском сектору (84,8%).

Графикон 3 - Структура пласмана према примаоцу лизинга



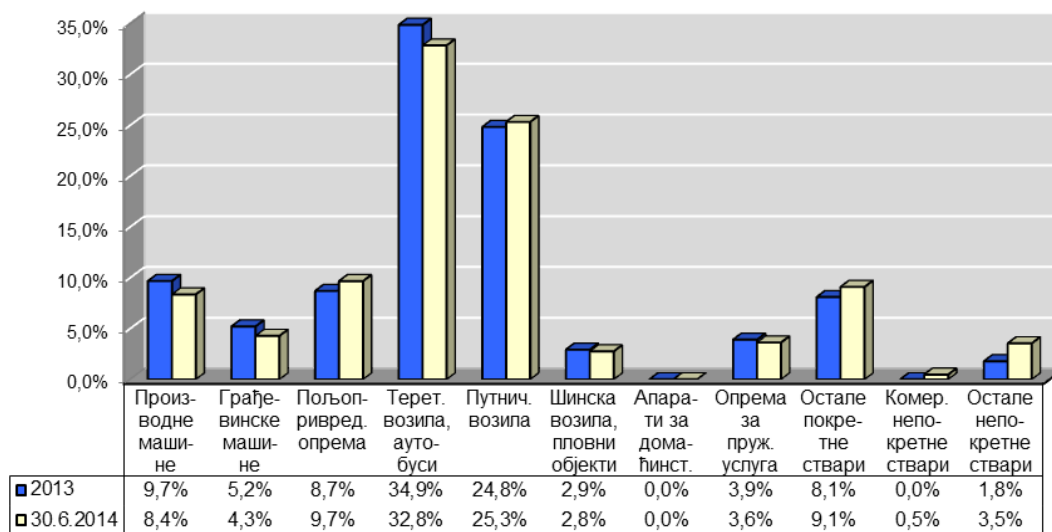
Извор: Народна банка Србије.

Учешће осталих прималаца лизинга је знатно ниже. Пољопривредници су у укупним пласманима учествовали са 4,5%, предузетници са 3,6%, физичка лица са 3,2% и јавна предузећа са 2,2%.

#### 3.2. Предмет финансирања

На крају другог тромесечја 2014. било је мањих промена у структури пласмана према предмету лизинга (Графикон 4) у односу на претходну годину, тако да се највеће учешће и даље односило на финансирање теретних возила, минибуса и аутобуса, уз смањење са 34,9% (у 2013. години) на 32,8%. Следећа по учешћу у финансирању су путничка возила са 25,3% (24,8% у 2013. години).

Графикон 4 - Структура пласмана према предмету лизинга



Извор: Народна банка Србије.

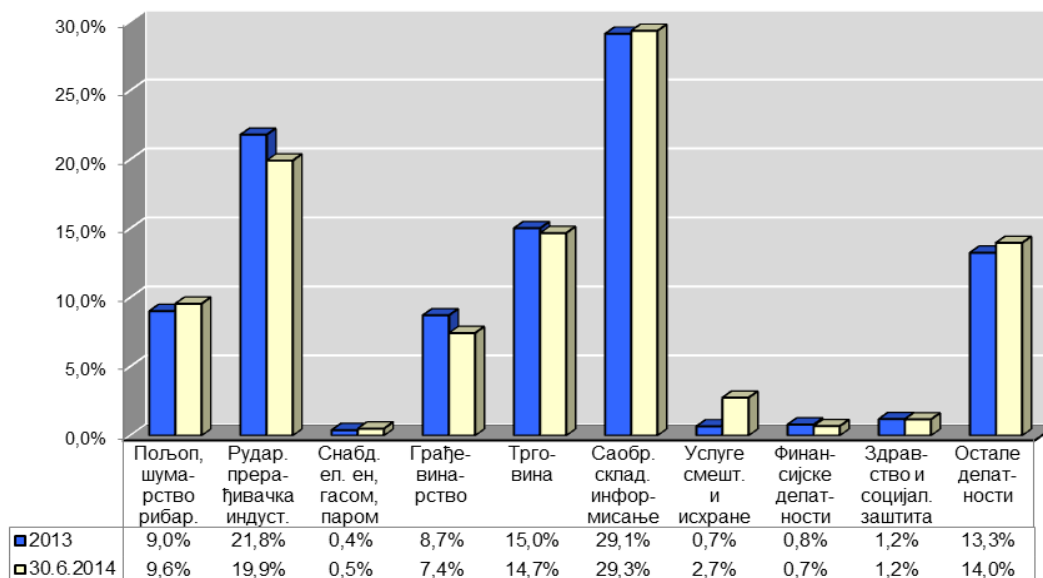
Учешће финансирања производних машина и опреме се на крају другог тромесечја 2014. године, у односу на 2013, смањило са 9,7% на 8,4%, као и учешће финансирања грађевинских машина и опреме са 5,2% на 4,3%, док се повећало учешће финансирања пољопривредних машина и опреме са 8,7% на 9,7% и учешће финансирања осталих покретних ствари са 8,1% на 9,1%.

### 3.3. Секторска структура

У секторској структури пласмана (Графикон 5), на дан 30. јуна 2014. године, највеће учешће имали су сектори саобраћаја, складиштења, информисања и комуникација са 29,3% (29,1% у 2013. години) и сектор прерађивачке индустрије са секторима рударства и снабдевања водом са 19,9% (21,8% у 2013. години).

Знатније је и учешће сектора трговине са 14,7% (15,0% у 2013. години), осталих делатности са 14,0% (13,3% у 2013. години), сектора пољопривреде, шумарства и рибарства са 9,6% (9,0% у 2013. години) и сектора грађевинарства са 7,4% (8,7% у 2013. години).

Графикон 5 - Секторска структура пласмана



### 3.4. Квалитет активе

Портфолио за тржиште финансијског лизинга, на дан 30. јуна 2014. године, износио је 55,0 милијарди динара, што у односу на крај 2013. године (53,9 милијарди динара) представља повећање за 2,0%.

Доспела ненаплаћена бруто потраживања износила су 9,7 милијарди динара, што чини 15,4% бруто потраживања по основу финансијског лизинга (15,7% у 2013. години), док је нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања износила 2,7 милијарди динара, тако да је њено учешће у портфолију износило 5,0% (4,9% у 2013. години), а у капиталу 43,1% (44,4% у 2013. години).

На крају другог тромесечја 2014. године, у укупно доспелим ненаплаћеним потраживањима, највећи део односио се на потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана. Та потраживања у свом бруто износу су у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга учествовала са 13,0% (13,4% у 2013. години), док је нето књиговодствена вредност тих потраживања у укупном портфолију учествовала са 3,1% (као и у 2013. години).

Исправка вредности и доспелих и недоспелих потраживања на дан 30. јуна 2014. године износила је 7,9 милијарди динара, а њен удео у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга 12,6%, што представља смањење у поређењу с крајем 2013. године, када је износио 13,2%.

У току другог тромесечја 2014. године, даваоци лизинга су имали враћених предмета лизинга у вредности од 755,8 милиона динара, што је, заједно с пренетим стањем из ранијих година, износило скоро 2,2 милијарде динара и чинило 3,9% портфолија и 34,0% капитала, док су ове вредности на крају 2013. године износиле 7,6% портфолија и 68,5% капитала. Од наведене укупне вредности враћених предмета лизинга, даваоци лизинга су 15,1% поново дали у финансијски лизинг, 35,6% продали, 1,0% дали у закуп, док је 39,6% остало неангажовано. Вредност враћених предмета лизинга умањена је кроз исправку вредности за 8,6%. На дан 30. јуна 2014. године, стање враћених предмета лизинга износило је 856,5 милиона динара, што представља 1,6% портфолија, односно 13,5% капитала (на крају 2013. године стање враћених предмета лизинга је представљало 2,2% портфолија, односно 19,6% капитала).

#### 4. Показатељи пословања

За потребе анализе тржишта финансијског лизинга израчунати су показатељи пословања (Табела 6).

| Табела 6 – Показатељи пословања               |               |              |
|-----------------------------------------------|---------------|--------------|
| ПОКАЗАТЕЉ ПОСЛОВАЊА                           | 31. 12. 2013. | 30. 6. 2014. |
| Принос на просечну активу (ROA)               | -3,32%        | -0,38%       |
| Принос на просечан капитал (ROE)              | -33,80%       | -4,11%       |
| Нето каматна маржа                            | 4,26%         | 3,65%        |
| Просечна активна каматна стопа                | 7,43%         | 6,58%        |
| Просечна пасивна каматна стопа                | 2,92%         | 2,75%        |
| Покриће расхода од камата                     | -0,29x        | 0,84x        |
| Оперативни расходи према просечним пласманима | 4,91%         | 4,01%        |
| Укупне обавезе према капиталу                 | 10,27x        | 9,15x        |
| Дугорочне обавезе према капиталу              | 9,44x         | 8,62x        |

Извор: Народна банка Србије.

На крају другог тромесечја 2014. године, због исказаног негативног резултата пре опорезивања, показатељи профитабилности давалаца лизинга (принос на просечну активу и принос на просечан капитал) били су негативни.

Због већег смањења просечне активне каматне стопе од смањења просечне пасивне каматне стопе, нето каматна маржа се смањила.

Покриће расхода од камата се повећало, а смањили су се оперативни расходи према просечним пласманима.

Због повећања капитала и смањења обавеза, солвентност на тржишту финансијског лизинга се повећала, на шта указују и показатељи по којима су

укупне обавезе 9,15 пута веће од капитала, а дугорочне обавезе 8,62 пута веће од капитала.

## **5. Извори финансирања**

Као што се види из структуре биланса стања, највећи износ пласмана по основу финансијског лизинга финансира се путем задуживања у иностранству – обавезе по дугорочним кредитима примљеним из иностранства на дан 30. јуна 2014. године чиниле су 79,4% укупне билансне пасиве, а пласмани по основу финансијског лизинга 85,2% укупне билансне активе. Иностранци повериоци давалаца лизинга су најчешће оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе. На крају другог тромесечја 2014. године, учешће дугорочних кредита у земљи се повећало у односу на 2013. годину, са 3,7% на 4,7% укупне билансне пасиве, док се учешће краткорочних кредита у земљи смањило са 5,6% (на крају 2013. године) на 3,1% укупне билансне пасиве.